

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 349/09-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. novembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť M. J., V., zastúpeného advokátom JUDr. P. S., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní Okresného súdu Liptovský Mikuláš vedenom pod sp. zn. 2 T 68/2007, v konaní Krajského súdu v Žiline vedenom pod sp. zn. 2 To 13/2008 a v konaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vedenom pod sp. zn. 5 Tdo 31/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. J. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. augusta 2009 doručená sťažnosť M. J., V. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) vedenom pod sp. zn. 2 T 68/2007, v konaní Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský

súd“) vedenom pod sp. zn. 2 To 13/2008 a konaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vedenom pod sp. zn. 5 Tdo 31/2008.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T/68/2007 z 31. októbra 2007 uznaný vinným zo spáchania trestného činu hrubého nátlaku „*podľa § 20 k § 191 ods. 1 Tr. zákona*“ a iných a na základe toho odsúdený k súhrnnému nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere 10 rokov.

Na základe odvolaní podaných sťažovateľom a spoluodsúdenými krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu svojím rozsudkom sp. zn. 2 To/13/2008 z 20. februára 2008 zrušil a rozhodol o uznaní sťažovateľa vinným z trestného činu „*hrubého nátlaku podľa § 191 ods. 1 Tr. zák.*“ a iných, na základe čoho ho odsúdil k súhrnnému nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 6 mesiacov.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 5 Tdo 31/2008 z 11. decembra 2008 tak, že podané dovolanie odmietol podľa § 382 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

Sťažovateľ je toho názoru, že v konaniach okresného súdu, krajského súdu aj najvyššieho súdu došlo k porušeniu ním označených základných práv «*a to aj s poukazom na práva zaručené sťažovateľovi Dohovorom o ochrane základných ľudských práv a slobôd s dôrazom na právo spravodlivého procesu a „rovnosti zbraní“*» z toho dôvodu, že súdy neakceptovali zistené a nimi konštatované skutočnosti a neboli vykonané ďalšie dôkazy, ktoré by preukázali tvrdenia predstreté sťažovateľom.

V sťažnosti sťažovateľ podrobným spôsobom rozvádza argumentáciu týkajúcu sa skutkového stavu prejednávanej trestnej veci, uvádza argumenty týkajúce sa okolností svedčiacich v jeho prospech, a snaží sa tak vyvrátiť skutkové a právne závery konajúcich súdov.

Sťažovateľ sa domnieva, že v konaní súdov „*nebola rešpektovaná rovnosť zbraní a právo na spravodlivý proces, nebola rešpektovaná zásada akceptovania pochybnosti v prospech páchatel'a a nebol riadne zistený skutočný skutkový stav ...*“.

Sťažovateľ tiež poukazuje na skutočnosť, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 31/2008 z 11. decembra 2008 mu bolo doručené „*takmer po 7 mesiacoch*“, čo považuje za porušenie svojho základného práva na prerokovania veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

V závere svojej sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1/

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní 5 Tdo 31/2008 ,Krajský súd v Žiline v konaní 2To 13/2008 a Okresný súd v Liptovskom Mikuláši v konaní 2T 68/2007 porušili základné práva M. J. t.č.NVÚ B. zaručené v čl.47 ods.2,3 a čl.48 ods.2 Ústavy SR v spojení s Dohovorom o základných ľudských právach a slobodách.

2/

Rozhodnutie Krajského súd v Žiline sp.zn.2 To 13/2008 z 20.2.2008 sa zrušuje .

3/

Kancelárii Ústavného súd SR sa ukladá uhradiť sťažovateľovi nemajetkovú ujmu vo výške 2000 Euro a trovy právneho zastúpenia 500 Euro.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V úvode považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že sťažnosť sťažovateľa sa vyznačuje značnou nekoncepcnosťou svojho obsahu, pričom petit sťažnosti nekorešponduje s jej odôvodnením a naopak. Sťažovateľ sa v odôvodnení odvoláva na porušenie takých ústavných garancií ako sú právo na spravodlivé súdne konanie a rovnosť zbraní, ktorých ochranu poskytuje predovšetkým čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), v petite však sťažovateľ navrhuje rozhodnúť o porušení jeho základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy a články dohovoru neuvádza vôbec.

Obdobne sťažovateľ žiada rozhodnúť o porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vo vzťahu

k postupu všetkých troch konajúcich súdov, ale z odôvodnenia vyplýva, že toto porušenie vidí iba v oneskorenom doručení rozhodnutia najvyššieho súdu okresným súdom.

Ústavný súd vzhľadom na to, že v prípade tejto sťažnosti boli už na prvý pohľad zjavné iné dôvody, ktoré zásadným spôsobom bránia jej prijatiu na ďalšie konanie (ako to vyplýva z ďalšieho textu odôvodnenia), nevyzval sťažovateľa na odstránenie uvedených nedostatkov sťažnosti, pričom bral do úvahy, že sťažovateľ je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Ústavný súd súc viazaný petitom sťažnosti (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) tak pri určení predmetu predbežného prerokovania sťažnosti vychádzal z predloženého znenia petitu.

1. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv v konaní okresného súdu ústavný súd poukazuje na svoju konštantnú judikatúru (IV. ÚS 65/02, II. ÚS 147/02, II. ÚS 148/02, IV. ÚS 128/04), ktorou vyvodzuje z čl. 127 ods. 1 ústavy dôsledné uplatňovanie princípu subsidiarity brániaceho ústavnému súdu poskytnúť ochranu právam uvedeným sťažovateľom, ak poskytovanie takej ochrany prináleží inému súdu.

Proti uvedenému rozhodnutiu okresného súdu mal sťažovateľ možnosť podať odvolanie, pričom túto možnosť aj využil. O podanom opravnom prostriedku rozhodoval krajský súd, a teda táto okolnosť vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených základných práv. Z tohto dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti namietajúcej porušenie sťažovateľom označených práv v dotknutom konaní okresného súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. Vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľom označených základných práv v konaní krajského súdu vedenom pod sp. zn. 2 To/13/2008 a konaní najvyššieho súdu vedenom pod sp. zn. 5 Tdo 31/2008 poukazuje ústavný súd na ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého jednou z podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom

zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, III. ÚS 124/04).

Pokiaľ ide o napadnuté konanie krajského súdu sp. zn. 2 To/13/2008, zo sťažnosti a z jej príloh je zrejmé, že toto konanie bolo právoplatne skončené najneskôr 4. júna 2008, keď sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 2 To/13/2008 z 20. februára 2008 dovolanie, pretože podľa § 368 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok dovolanie možno podať (iba) proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená.

V zmysle judikatúry ústavného súdu pri právoplatnom rozhodnutí vydanom v trestnom konaní je pre začiatok plynutia lehoty dvoch mesiacov podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde rozhodujúci moment náležitého oznámenia rozhodnutia sťažovateľovi, ktorým je buď vyhlásenie rozhodnutia v prítomnosti sťažovateľa, alebo doručenie rovnopisu rozhodnutia (napr. III. ÚS 186/02, III. ÚS 90/03, III. ÚS 340/07).

Ústavný súd zistil, že odpis uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 31/2008 z 11. decembra 2008 bol sťažovateľovi doručený 1. júna 2009. Sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 6. augusta 2009, pričom na poštovú prepravu bola podaná 4. augusta 2009.

Z uvedeného vyplýva, že dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu ku konaniu krajského súdu sp. zn. 2 To/13/2008 uplynula najneskôr 4. augusta 2008 a rovnaká lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu ku konaniu najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 31/2008 uplynula najneskôr 3. augusta 2008 (1. a 2. augusta 2009 pripadlo na sobotu a nedeľu), a teda sťažnosť bola ústavnému súdu doručená po uplynutí ustanovenej lehoty.

Na základe toho ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v časti namietajúcej porušenie sťažovateľom označených práv v konaní krajského súdu a konaní

najvyššieho súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Ústavný súd k časti sťažnosti týkajúcej sa namietaného porušenia základných práv sťažovateľa podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy v konaní krajského súdu vedenom pod sp. zn. 2 To/13/2008 pre úplnosť poznamenáva, že proti rozsudku krajského súdu z 20. februára 2008 vydanému v tomto konaní mal sťažovateľ možnosť podať dovolanie, ktorú aj využil. O podanom opravnom prostriedku rozhodoval najvyšší súd, ktorý bol v tomto prípade oprávnený aj povinný poskytnúť sťažovateľovi ochranu jeho základným právam, pričom táto okolnosť vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených základných práv. Z tohto dôvodu bolo možné sťažnosť v tejto časti odmietnuť aj podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci.

3. Ústavný súd k návrhu sťažovateľa na vyslovenie porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy „*konaním súdov pri doručovaní rozhodnutia*“ (uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 31/2008 z 11. decembra 2008 doručovaného okresným súdom) analogicky poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej sa ochrana základnému právu zaručenému čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03).

Zo sťažnosti a z informácie poskytnutej okresným súdom ústavný súd zistil, že v čase podania sťažnosti (6. augusta 2009) ústavnému súdu uznesenie najvyššieho súdu bolo už sťažovateľovi doručené (1. júna 2009), a teda právna istota spočívajúca v náležitom

oznámení bola už v tom čase nastolená. Ústavný súd preto podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2009